

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Decimoqvaro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

esset perinde nobis faciendum, atq; sit a magnis principibus alio-
quid petiuntur, sibi proponentibus non soium aliquem numerum
verborum garriendum. Alioquin em princeps existimat
se derideri, vel petiores insinare. Sed principes adituri prius re bes-
ne concepta calamitatem suam bene & diligenter exponunt, id
tamen rotum eius gratia permittentes, cu bonafiducia fore vix-
audianur. Sic agendum est nobis cu deo certa & indubitate ac-
tione, alias calamitates nominatim exprimendo, eas ipsius graz-
iae & bona voluntati offerentes, nihil q; minus dubitantes quā
nos exauditos esse. Nam ipse promisit se eiusmodi orationem
exauditurum, quod non deus aliquis terrenus fecit.

DECIMOQ VARTO.

¶ Huiusmodi rationem orandi affabre scimus, corporalibus
calamitatibus impediti. Nā morbis correpti, hic S. Christopho.
illuc S. Barbarā inuocamus, hic voueur ad S. Jacobū, illuc alio-
Tum ex animo & corde oratur, tum bona est fiducia, & oēs bo-
næ orationis conditions. Sed in templū ad missam ingressi, in-
star simulachrōrum stamus, nihil scientes cōminisci, nihil proferre,
nihil conqueri. Ibi strepunt bacculae, ibi sonant folia, ibi os des-
murmura. Nec aliud supra. Si vero interrogas, quid abs te sit
vel proponendū vel conquerendū in oratione. Si parsi doctus
es, aperi oculos, respiciens virtutam ita aliorū Christianorū vitā,
presertim sacerorum conditionē. Tum em inuenies, quam fides,
spes, charitas, obedientia, castitas, & omnes breuiter virtutes pro-
fligate sunt, nunc viriōs omnigenis regnantibus. Quantus si bo-
norū prēdicatorum & prēlatorum defectus. Quam nulli nisi
nebulones, foemine, pueri, & stulti, imperant. Tum inuenies ne-
cessariū esse tam in manē dei indignationem sanguineis lachry-
mis omnibus horis per totum mundum indefinenter deprecari.
Verum em est, runquā magis fuisse opus oratione quā his tem-
poribus, & in posterum, vīcī in finem mundi. Tantū igitur ca-
lamitatibus & miserijs te non mouentibus ad cōmiserationem &
querimoniā, ne te corrūpat, & seducat tua conditio, tuus status,
tuus ordo, tuum bonum opus, vel tua oratio. Nihil em in te crit
Christianæ vel venę, vel conditionis, quamlibet probus fueris.
Sed hæc omnia prēnunciata sunt, fore vt deo maxime irascente,
& Christiana republika plurimum calamitatum passura, defu-
tiros intercessores & deprecatores erga deum. Sicut Esaias
flens dicit. Ixijij. Ecce tu iratus es. Non est qui inuocer no-
mentuum, qui consurgat & teneat te. Item Ezechielis. xxii.

F ii

Et quislibet de eis virum qui interponeret seipsum, & staret oppositus contra me pro terra ne dissiparet eam, & non inueni. Et effuerunt super eos indignationem meam, & in igne irae meae consumpsit eos. Quibus verbis deus ostendit, se velle quomodo nos ipsi resistere debamus, & eius irae pro nobis mutuo occurrere. Sicut de propheta Moses scriptum legitur, ab eo deum esse retentum, ne iram suam super populum Israel effunderet.

DECIMO Q VINTO.

Vbi autem manebunt, qui non solum eiusmodi calamitates ecclesie non curant, non deprecantur, verum etiam rident, in hoc sibi placentes, iudicant obloquuntur, detrahunt, cantantes & losquentes de suorum proxinorum peccatis, interim tamen ita intrepidi & impudentes, ut ne templum qui dem ingredi, missas audire, orare, sele p. bonis Christianis & habere & haberet dubitent. Hi certe egeant, pro quibus duplex fiat oratio, vbi simpli citer oratur pro his quos iudicant, derident, condemnant. Qui & ipsi prænunciati sunt futuri, per finistrum larrowem, qui Christum in sua passione, defecit, & calamitate incessuit, & per omnes qui Christum ita cruci affixum blasphemabat, quo tempore maxime eum adiuuare debebant. O deus quam ecce, imo q̄ amentes sum⁹ facti omnes Christiani? Quia de finis erit istius irae pater cœlestis; calamitates Christianæ reipublicæ pro quibus deprecandis in templo & ad missam conuenimus & cōgregamur desiderandi, blasphemandi, & iudicandi. Hoc enim nostra facit insania sensibilitas. Turca vrbes, regiones, & homines depopulante, templa diripiente, putramus Christianæ reipubli. ingentem illatam esse in futuram, hic deplangimus, hic in armis & reges & principes vocamus. Sed quod fides interit, quod charitas refrigescit, quod verbum dei omittitur quod omnia breuiter peccatorum genera inualescunt, ibi nemo penitus pugnare meminit. Quin potius Pontifex, episcopi, sacerdotes, monachi, milito deteriores Turcæ, quos contra hos spirituales hostes decebat esse duces signiferos, & imperatores huius spiritualis prælii, ipsi metuunt eiulmōi Turcarum, & diabolici exercitus principes & antesignani. Sicut Iudas Iudeorum Christum capientium. Oporebat Apostolum Episcopum, sacerdotem, & unum ex optimis esse qui aggredetur Christum opprimere. Ita oportet Christianam rem publicam ab ijs a quibus defendenda era, subuerti, ipsi tamē interim semper opinione sua ita fortibus ita magnanimitate, ita prudētibus, ut Turcas devorare velint, & sic caula & domo domi a se incen-

Duri, quos
non miseret
calamitus
Ecclesiæ.

Similis Iaro
ni sinistro in
Cruce rideat
Christum,